

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Förstärkning av dialysvården

Ordförandens förslag

1. Hälso- och sjukvårdsnämnden fördelar 44 miljoner kronor till dialysvården och njursjukvården i Region Skåne i enlighet med nedanstående tabell.

Sammanfattning

Regionfullmäktige har beslutat om ökad tilldelning av budgetmedel för förstärkning av dialysvård och njursjukvård i Region Skåne (§32 2019-06-17). Aktuellt ärende beskriver hur dessa medel skall användas på kort och lång sikt inkluderande prevention och utveckling och utifrån användningen fördelas mellan berörda sjukhusstyrelser.

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2019-10-08
2. Rapport: Utredning av behovet av kapacitetsökning inom vårdområde njurmedicin 20171220
3. Satsning för att klara njursjukvården i Region Skåne 2019

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

Njursjukvården och framförallt dialysvården har uppvisat en ökning från år till år sedan flera decennier och utan effektiva åtgärder kan dialysbehovet fortsätta att öka. Vidare har medelåldern stigit och välfärdssjukdomar såsom diabetes, övervikt och hypertoni ökat vilket driver utvecklingen.

Mortaliteten har minskat i dialysgruppen även om den fortsatt är hög. Som jämförelse kan ses att utvecklingen inom hjärtsjukvården har gått i annan riktning med kraftigt minskat antal hjärtinfarkter de senaste decennierna.

Prognoser i USA pekar mot en fortsatt kraftig ökning av dialysvården.

Genom korrekta åtgärder (se nedan) kan utvecklingen i Skåne ta en annan väg och rätta insatser inom prevention och transplantation kan minska dialysbehovet, lidandet för patienterna och samhällskostnaderna. Det finns idag väl underbyggda handlingsprogram i Europa med samma mål. Den nya kunskapsstyrningsorganisationen i Sverige med NPO Njur- och urinvägssjukdomar arbetar också i denna riktning för njursjukvården.

Strategier och åtgärder i fempunktsprogrammet

1. Intensifiera och utveckla det preventiva arbetet
2. Öka antalet njurtransplantationer
3. Öka andelen självdialys
4. På kort sikt: Möta det ökade dialysbehovet
5. På lång sikt: Förstärka det regionala arbetet kring dialyskapacitet, preventiv vård, nya arbetsformer och digitalisering inklusive bildandet av en grupp för samordning av njursjukvården med hög medicinsk kompetens.

BEHOVET AV KAPACITETSÖKNING INOM VÅRDOMRÅDE NJURMEDICIN
<p>1. Intensifiera och utveckla det preventiva arbetet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Digitalisering och driftsättning av distansmonitorering av blodtryck • Levnadsvanor och kost – ökat behov av dietister • Fysisk träning i samarbete med primärvården – ökat behov av sjukgymnaster • Migration och njurhälsa • Etablering och driftsättning av sjuksköterskeledd mottagning • Utökad antal läkartjänster (ST) utöver ordinarie tilldelning • Möten, fortbildning, seminarier
<p>2. Öka antalet njurtransplantationer</p> <ul style="list-style-type: none"> • Förstärkning med sjuksköterskor på vårdavdelning för transplantation och njurmedicin med kirurgisk inriktning • Förstärkning med fler transplantationsnefrologer • Utveckling av IT-baserade stöd för patientinformation och följsamhet för transplanterade patienter • Utveckling av mottagningsverksamheten för koordinator, psykolog mm • Utvecklingsarbete
<p>3. Öka andelen självdialys</p> <ul style="list-style-type: none"> • Digitalisering och utbyggnad av antalet tappställen • Distansmonitorering av peritonealdialys (PD) i hela Skåne • Distansmonitorering av hem- hemodialys (hemHD)
<p>4. På kort sikt: Möta det ökade dialysbehovet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skapande av en resurspool för njur-/dialyssjuksköterskor gemensamt för hela Region Skåne • Workshift där undersköterskornas kompetens höjs och arbetsuppgifterna ändras
<p>• På lång sikt: Förstärka det regionala arbetet kring dialyskapacitet, preventiv vård, nya arbetsformer och digitalisering inklusive bildandet av en grupp för samordning av njursjukvården med hög medicinsk kompetens</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fastställande av grupp för samordning av njursjukvården i Region Skåne inkluderande utveckling samt uppföljning av åtgärder • Administrativt stöd • Utveckling av Nationell högspecialiserad vård inom njurtransplantation • Utveckling av digitala lösningar för preventiv vård, dialys och transplantation • Utveckling av kompetensstegar inom njursjukvården

- Utbildningsplattform. Instruktionstjänster. Utbildningstjänster med gemensamt utbildningsprotokoll i Skåne
- Handlingsplaner – genomförande - Uppföljning (varje kvartal)

De föreslagna åtgärderna syftar till att klara den befintliga livsuppehållande dialysvården akut och på lång sikt. Men även blicka framåt och förstärka de delar som leder till att njursjukdomar behandlas i tidigare skede för att förlångsamma progressen och minska behovet av dialys. De som trots allt når terminalt skede skall kunna transplanteras i så hög grad som möjligt. Åtgärdsprogrammet innebär också en modernisering av arbetssätten med fler sjuksköterskemottagningar. Satsning på transplantationsvården inom Skånes universitetssjukvård, Sus, är till gagn för patienterna och en förutsättning för att fortsätta bedriva högspecialiserad vård av nationell och internationell klass.

Således syftar fempunktsprogrammet till en modernisering och effektivisering av njursjukvården i Skåne.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Medel som tilldelats för förstärkning av dialysvården och njursjukvården i budget 2020. Fördelning i enlighet med nedanstående tabell föreslås.

Fempunkts-program enl ovan	Lund	Malmö	Trelleborg	Helsingborg	Ängelholm	Kristianstad/Hässleholm	Ystad
1	2,9	5,3	0,7	3,2	1,3	2,4	1,7
2		5,5					
3	3,0	1,5		1,1	0,1	1,2	0,3
4	1,5	1,5		2,0	1,0	2,0	0,5
5	1,2	2,6		0,5	0,1	0,5	0,4
TOTALT	8,6	16,4	0,7	6,8	2,5	6,1	2,9

50 % av budgeterat belopp betalas ut i januari månad. Resterande belopp betalas ut i september efter inkommen redovisning av handlingsplan, åtgärder samt hittills uppnådda effekter.

Juridisk bedömning

Samråd med regionjurist har inte bedömts nödvändig.

Miljökonsekvenser

Ärendet medför inga miljökonsekvenser.

Samverkan med berörda fackliga organisationer

Samverkan/MBL-förhandling slutförs på regional nivå

Uppföljning

Respektive sjukhusstyrelse ansvarar för uppföljning och redovisning i samband med T2 och helår. Åtgärder och handlingsplaner enligt fempunktsprogrammet ska redovisas för att erhålla fortsatta budgetmedel enligt beskrivning under ekonomi. Uppföljning och redovisning sker i samverkan med Region Skånes grupp för samordning av njursjukvård. Redovisningen skickas till avdelningen för hälso- och sjukvårdsstyrning.

Gilbert Tribo
Ordförande

Pia Lundbom
Hälso- och sjukvårdsdirektör